

SINIF: 5

ÖĞRENME ALANI: SİYER

ÜNİTE: 2

MATERYAL TÜRÜ: ÜNİTE ÖZETİ

**5.
SINIF
MATERYALLERİ**

TEMİZLİK

Allah (c.c.) insanlık tarihi boyunca insanlara doğruyu gösterecek ve yaşantısıyla örnek olacak peygamberler göndermiştir. İnanç, ahlak ve davranış hususunda daima peygamberlerin örnekliklerine ihtiyaç duyulmuştur. Doğru düşünce, doğru davranış, doğru inanç konularında olduğu gibi maddi ve manevi temizlik konusunda da onların hayatı yol gösterici olmuştur.

Hz. Peygamber *‘Temizlik imanın yarısıdır.’* buyurarak inanan bir insanın özü, sözü, bedeni, elbisesi, çevresi ve davranışlarının da temiz olması gerektiğine dikkat çekmektedir.

1. Ağız ve Diş Temizliği

Peygamber efendimiz (s.a.v.) ağız ve diş temizliğine büyük önem vermiş, bunun aynı zamanda insan fitratının gereği olduğunu belirtmiştir. Her yemek öncesi ve sonrası el ve ağız temizliğine dikkat eden peygamberimiz süt gibi yağlı bir içecek içildiğinde bile *‘Süt içtiğiniz zaman ağzınızı su ile çalkalayınız. Çünkü süt yağlıdır.’* buyurarak ağız ve diş temizliği konusunda çevresindekileri de uyarmıştır. Ağız ve diş temizliğinin aynı zamanda namaz, oruç gibi Allah'ın (c.c.) rızasını kazandıran bir davranış olduğuna inanan peygamberimiz *‘Misvak, ağız ve diş sağlığı için temizleyici bir malzemedir. Ayrıca misvak kullanma işi Rabbimizin rızasını kazandıracak işlerdendir.’* buyurmuştur.

Hz. Peygamber (s.a.v.) sahabilere ağız kokusunu gidermek için dişleri fırçalamayı tavsiye eder; soğan, sarımsak gibi yiyecekleri yedikleri zamanlarda başkalarını rahatsız etmemek için toplum içine çıkmamaları konusunda uyarılarda bulunurdu. Ayrıca uyku öncesi ve sonrası, abdest almadan önce ve aldıktan sonra, yemekten önce ve sonra dişlerini temizlemeyi ihmal etmezdi.

2. Beden Temizliği

Sağlıklı ve zinde olmanın en temel şartı temizliktir. Yüce Allah (c.c.) namaz başta olmak üzere temel ibadetlerin yerine getirilmesini temizlik esasına bağlamıştır.

Peygamberimiz her namaz için abdest almaya özen gösterir, sık sık yıkanır, banyo ve beden temizliğinin uzun süre aksatılmasından hoşlanmazdı. Tırnakları uzatmayı hoşgörmez, uzayan tırnaklarını keserdi. Ayna ve arak kullanır, aynaya baktığı zaman *‘Ey Allah'ım! Yaratılışımı güzel yaptığın gibi ahlakımı da güzelleştir.’* diye dua ederdi. Saçlarının temizliğine dikkat eder, güzelce tarar; saçların kişiye yakışacak şekilde tıraş edilmesini öğütlerdi. Tuvalet temizliği konusunda da hassas olup çevresindekileri bu konuda uyarırdı. Bir şey yiyip içmek istediğinde ellerini yıkar, sonra yer ve içerdi.

3. Kılık - Kıyafet Temizliği

Peygamberimiz kendi zamanının ve şartlarının verdiği imkanlar ölçüsünde en güzel şekilde giyinmeye çalışırdı. Elbiselerini giyerken *‘Örtülmesi gereken yerlerimi örttüğüm ve kendisiyle güzel göründüğüm bu elbiseyi bana giydiren Allah'a hamd olsun.’* diye dua eder, *‘Allah temizdir, temizliği sever.’* buyurarak elbiselerinin temizliğine, tertip ve düzenine son derece dikkat ederdi.

İbadetler söz konusu olunca temizlik konusundaki hassasiyeti çok yüksek olan peygamberimiz, elbiselerin temiz olduğundan emin olunmadıkça namaza durulmamasını emretmiştir. Toplum içine girerken de elbiselerinin temiz olmasına dikkat eden peygamberimiz, bazı insanların yıkanıp temizlenmeden terli terli ve kirli iş elbiseleriyle işten çıktıkları gibi mescide cuma namazı kılmaya geldiklerini görünce onları uyarmış ve onlardan yıkanıp temizlendikten sonra mescide gelmelerini istemiştir. Ayrıca kılık- kıyafette temizlik konusunun yanısıra israf olabilecek davranışlardan da uzak durulmasını istemiştir.

4. Çevre Temizliği

Allah Teala, eşsiz güzellik, denge, düzen ve uyumla yarattığı her şeyi bizim emrimize ve hizmetimize sunmuştur. Bizim de faydamıza sunulmuş tüm bu nimetleri yerli yerinde ve dikkatli kullanmamız, çevrenin sağlıklı ve temiz kalması konusund üzerimize düşeni yapmamız gerekmektedir.

Peygamberimiz daima yaşadığı çevreyi güzelleştirme konusunda hassas davranmış; özellikle ağaç dikilmesi ve doğanın korunması için insanlara örnek olduğu gibi nasihatlar de vermiştir. ' Biriniz elinde bir fidan olduğu sırada kıyamet kopacak olsa, onu dikmeye gücü yeterse diksin.' buyruğuyla insanlara ağaç dikmenin ne kadar önemli olduğunu, ihmale gelmeyeceğini ve insanın amel defterini kapatmayan bir ibadet olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca çevreyi kirletenleri uyarmış, insanların ortak kullanımına açık alanları ve topluma ait diğer nimetleri temiz tutmanın gerekliliğini öğretirdi. Çevre kirliliği hususunda özellikle tuvalet ihtiyacını dışarıda giderenleri, sul yollarına ve kaynaklarına, yol ortasına, gölgelik yerlere tuvalet ihtiyacının giderilmesini hoşgörmezdi. Bu alışkanlıkların çevre kirliliğine ve sağlığına zarar verdiğini ve bu sebeple kaçınılması gereken davranışlardan olduğunu vurgulardı. Aynı şekilde insan sağlığına zarar verecek şeyleri sağa-sola, topluma ait yerlere atmanın uygun olmadığını öğütlerdi. Ortak kullanım alanlarında gördüğü bir pisliği ya da çöpü bizzat kaldırıp temizlerdi. Ayrıca insanlara zarar verir düşüncesiyle yoldan taş, sopa, çalı, odun gibi bazı engellerin kaldırılıp kenara konulmasını da sadaka olarak nitelendirmiştir.